

18. 5. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nová pravidla na poli BOZP

V současné době je v hledáčku celé řady kolegů zejména připravovaný zákon o zadávání veřejných zakázek, jakož i blížící se účinnost značně diskutovaného zákona o registru smluv. Ti, kteří se alespoň okrajově pohybují v oblasti stavebnictví či pracovního práva by však neměli přehlédnout přijetí zákona č. [88/2016](#) Sb. (dále jen „Zákon“), kterým s účinností od 1. května 2016 dochází k novelizaci zákona č. [309/2006](#) Sb., zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.[1]

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
KRÍŽ A PARTNEŘI

Nová úprava vychází zejména z ne zcela pozitivních výsledků kontrol orgánů inspekce práce na úseku bezpečnosti práce (zejména pak na staveništích, kde při kontrolách a šetřeních dochází k potvrzování skutečnosti, že tyto jsou jedny z nejrizikovějších pracovišť) a dává si za cíl upřesnění povinností účastníků vztahů vznikajících při zajišťování BOZP na pracovištích a staveništích.

Způsobem dosažení uvedeného cíle je pak zejména zvýšení požadavků na kvalifikaci a úprava povinností u osob odborně způsobilých k zajišťování úkolů v prevenci rizik (dále jen „OZO“) a koordinátorů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen „**koordinátor BOZP**“).

První z klíčových novinek, která je poplatná pro všechny zaměstnavatele, je povinnost zjišťovat a vyhodnocovat bezpečnostní rizika a přijímat účinná opatření vztahovaná nejen k předmětu jejich činnosti jako doposud, ale **ke všem oblastem činnosti, které zaměstnavatel zajišťuje**. Rozšířeny také budou povinnosti zaměstnavatelů, na jejichž plnění se OZO podílí k zajišťování úkolů v prevenci rizik, jakož i **rozšíření povinnosti vzájemné informovanosti** mezi zaměstnavatelem, zaměstnanci, OZO či dalšími určenými subjekty.[2]

Zákonem také došlo k upřesnění předpokladů odborné způsobilosti u OZO a značné zpřísnění těchto předpokladů u koordinátorů BOZP. U koordinátorů BOZP tak již nebude dostačovat střední vzdělání s maturitní zkouškou a příslušná délka praxe (jejíž délka se snižovala, pokud daná osoba získala vysokoškolské vzdělání v bakalářském nebo magisterském studijním programu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), nýbrž bude nově vyžadováno **střední či vysokoškolské vzdělání technického zaměření** a opět příslušná délka praxe (snižovaná v případě vysokoškolského vzdělání stavebního zaměření). Uvedené míří na zamezení nešvaru, kdy v praxi docházelo k zajišťování činnosti koordinátorů BOZP osobami zcela bez odpovídajícího vzdělání nebo s nedostatečnou či diskutabilní praxí.[3]

Další novinkou podmíněnou zvýšenou potřebou transparentnosti činnosti u OZO i koordinátorů BOZP

je povinnost vést **chronologický seznam všech smluvních vztahů o výkonu jejich činnosti**. Tato povinnost by měla zamezit výskytu situací, kdy daná osoba uzavírá smlouvy s příliš vysokým počtem zaměstnavatelů pro zajišťování úkolů v prevenci rizik nebo zadavatelů staveb při výkonu činnosti koordinátora BOZP a následně z časových důvodů nemá možnost svou činnost vykonávat řádně, čímž nežádoucím způsobem zvyšuje možnost rizika z podcenění požadavků BOZP. Tyto seznamy by dle zákonodárce měly pomoci při kontrolní činnosti příslušných státních orgánů, jakož i jako podklady pro případné řešení odpovědnostních vztahů vzniklých z nedostatečného plnění povinností OZO a koordinátorů BOZP. S požadavkem transparentnosti pak souvisí i povinnost opatřovat uvedené smlouvy a veškeré při výkonu činnosti vyhotovené dokumenty svým **jménem a vlastnoručním podpisem**.^[4]

Další změnou týkající se koordinátorů BOZP je zpřesnění jejich nominace ze strany zadavatele stavby. Zatímco účinná úprava stanovuje povinnost určit koordinátora BOZP ve fázi přípravy a realizace stavby bez bližšího upřesnění těchto fází, Zákon zavádí požadavek určení jak již při přípravě stavby **od zahájení prací na zpracování projektové dokumentace pro stavební řízení až do jejího předání zadavateli stavby**, tak i při realizaci stavby **od převzetí staveniště prvním zhotovitelem do převzetí dokončené stavby zadavatelem stavby**; činnosti těchto koordinátorů pak může vykonávat tatáž osoba.^[5]

Určité zpřesnění je i v oblasti zpracování plánu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen „**Plán**“). Zákon nově odstraňuje mezeru, kdy na jedné straně je zadavateli stavby uloženo, aby zajistil vypracování Plánu v případech, kdy jsou na staveništi vykonávány práce a činnosti vystavující fyzické osoby zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví, nicméně není přesně určeno, kdo konkrétně Plán vyhotovuje. Od účinnosti Zákona bude **Plán vyhotovovat právě koordinátor BOZP**. Zpřísněny byly také obsahové náležitosti Plánů.^[6]

Zpřísnění a vyšší objektivita činnosti koordinátora BOZP je také patrná z **rozšíření zakázaných osob**, které danou činnost nesmí vykonávat: vedle osoby, která odborně vede realizaci stavby (poplatné dnešní úpravě), nesmí být koordinátorem BOZP zhotovitel stavby ani jakýkoliv jeho zaměstnanec.^[7]

Ve smyslu výše uvedeného je pak třeba pro kompletnost také zmínit, že odpovídajícím způsobem došlo i k novelizaci zákona č. [251/2005](#) Sb., o inspekci práce, v rámci kterého byla rozšířena příslušná ustanovení o přestupcích, resp. správních deliktech právnických osob na úseku bezpečnosti práce. Spíše jen formální novelizací je pak i úprava přílohy č. 2 ŽIVNOSTI VÁZANÉ k zákonu č. [455/1991](#) Sb., o živnostenském podnikání, spočívající ve změně poznámky u živnosti Poskytování služeb v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Závěr

Jak je patrné z výše uvedeného, rozhodl se zákonodárce způsobem příznivým zejména pro zaměstnance reagovat na občas se vyskytující nedostatky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Byť skutečný přínos Zákona ukáže až čas (potažmo kontroly příslušných státních orgánů) a dotčené legislativní změny si zcela jistě vyžádají zvýšené nároky jak na straně zadavatelů staveb, zhotovitelů, investorů či výše uvedených odpovědných osob, je Zákon dle mého názoru pozitivním krokem na poli ochrany jednoho z nejdůležitějších aspektů každého pracoviště a to bezpečnosti a zdraví jednotlivých zaměstnanců.

Mgr. Ing. Martin Jurník,
advokátní koncipient

[Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o.](#)

Rybná 9
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 819 334

Fax: +420 224 819 343

e-mail: info@ak-kp.cz

[1] pro účely poznámek pod čarou bude zákon č. [309/2006](#) Sb., zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění zákona č. [88/2016](#) Sb., označován pouze jako „zákon č. [309/2016](#) Sb. v novelizovaném znění.“

[2] viz § 9 odst. 1 a odst. 1 písm. d) až f) zákona č. [309/2016](#) Sb. v novelizovaném znění

[3] viz § 10 zákona č. [309/2016](#) Sb. v novelizovaném znění

[4] viz § 10 zákona č. [309/2016](#) Sb. v novelizovaném znění

[5] viz § 14 odst. 1 zákona č. [309/2016](#) Sb. v novelizovaném znění

[6] viz § 14 odst. 4 a § 15 odst. 2 zákona č. [309/2016](#) Sb. v novelizovaném znění

[7] viz § 14 odst. 2 zákona č. [309/2016](#) Sb. v novelizovaném znění

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Home office v Česku, Německu a Rakousku: je česká právní úprava práce na dálku dostatečně flexibilní?](#)
- [Postoupení pohledávky na náhradu škody v pracovněprávních vztazích](#)
- [Návrh zákona o digitálních platformách přináší více, než se na první pohled zdá](#)
- [Odposlechy na pracovišti, policejní vyšetřování a skončení pracovního poměru](#)
- [Odpovědnost zaměstnance za schodek](#)
- [Konec improvizace v odměňování: zamyšlení nad návrhem transpozice směrnice o](#)

[transparentním odměňování](#)

- [Nový návrh zákona o platformové práci - 1. díl](#)
- [Genderový audit jako strategický nástroj zaměstnavatele: Jak se připravit na implementaci směrnice 2023/970?](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Platformová práce](#)
- [Několik poznámek z pera Nejvyššího soudu k nemocem z povolání a důkazní nouzi](#)